

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

**Commentarius Pavli Bernriedensis, Antiqui Scriptoris, De
Vita Gegorii VII. Pontif. Max.**

Paulus <Bernriedensis>

Ingolstadii, 1610

XV. Acta Synodi Romanæ de Electione Caroli Calui Imperatoris.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-65381](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-65381)

Vide verò, quam in rebus expendendis considerata sit Calvinista. *Probare vult* (quod probatione nulla eget) *Concilium Triburiense nullo Carolorum presente aut presidente; sed sub Arnulpho Imperatore celebratum esse;* citatque Strabonem Fuldensem in Annalibus, Anno DCCC. XCVII. *Curte verò Triburia habito generali conuentu, Fuldense cœnobium, caussa Orationis petiit: Arnolfus scilicet Imperator. In quo conuentu, quid statutum ex his Reginonis verbis discere. Anno Domini DCCCC. XCV. Synodus magna celebrata est apud Triburias contra plerosq. seculares, &c.* Strabo, seu quisquis est Auctor Annalium Francicorum, loquitur de conuentu, qui celebratus est Triburiæ Anno salutis DCCC. XCVII. vt manifestissimè patet ex verbis Strabonis; Et Regino loquitur de conuentu, qui habitus est Triburiæ Anno DCCC. XCV. quomodo ergo de vno eodemque conuentu Strabo & Regino loquuntur? Et quomodo ex conuentu, qui biennio antè celebratus fuit, intelligere possumus, quid statutum sit in conuentu qui biennio post est celebratus?

CAPVT XV.

Acta Synodi Romanæ de Electione Caroli Calui Imperatoris.

RECITANTVR à Baronio, Anno Christi DCCC. LXXVI. Num. 2. & seqq. Ex Annalibus Pithœi. Hic Calvinista maledicentiæ suæ in illustrissimum Baronium liberri-
ma & laxissima fræna permittit, in dè prorsus effrænem furere & insanire sinit. Obiicit Baronio *imperitiã Historiarum*. Certè duodecim Tomi Annalium, & Notationes

tiones in Martyrologium Romanum criminationi huic fidem magnam faciunt; nam *imperitissimum* Historiarum eum fuisse oportuit, qui tanta volumina Historica tam doctè dextrè & ingeniosè contexuit; quæ à lectoribus orthodoxis & heterodoxis tam avidè sunt arrepta & lecta, vt Typographis Italis, Germanis, Belgis necesse fuerit, editiones iterum iterumque iterare, vt emptoribus exemplaria suppeterent; quæ & in Epitomen redacta sunt; vt occupatis promptior & breuior lectio esset; & in varias linguas translata, vt etiam Latinae linguæ ignari vtilitate horum Annalium non carerent. Tu Calvinista, perge, *more tuo solens*, Historiarum Ecclesiasticarum promptuario *avisque peritæ* obiicere; quia tam tibi creditur, quàm si Danubio aut Rheno penuriam aquæ exprobrares.

At cur Baronius Historiæ imperitus? *Quia confundit Synodum Romanam cum Ticinensi conuentu.* Calvinistam mētiri, libenter fatebitur, quisquis legerit Baronium Anno DCCC.LXXVI. Num. 1. & aliquot sequētib. Nam expressissimè Synodum Ticinensem, in qua Carolo Caluo Imperium est confirmatum; distinguit à Romana, in qua, ipsius sententiâ, Anno DCCC.LXXV. In Natali Domini, Carolo Imperium à Ioanne Papa VIII. collatum & approbatum fuit.

II. Carpit Calvinista; quòd Baronius Ticinensem conuentum vocet *Synodum*; fuisse enim cōuentum, in quo Carolo *homagium fidelitatis ab Episcopis & Optimatibus prestitum fuerit.* Quam scrupulosus est Calvinista; qui cœtum illum non patitur nominari Synodum, cuius præcipua membra erant Episcopi; & actio nō alia, quàm vt Caroli inaugurationem Romæ à Ioanne Papa factam, suffragio suo confirmarent.

Si Calvinista eadem religione suo in Centone Constitutiones Imperiales nobis ad mensus fuisset, non paulò pauciores haberemus; nunc cum quiduis *Constitutio* vel *Ordinatio Imperialis* apud istum audiat; Et crebrò schismaticorum & hæreticorum quoque somnia hoc tam augusto nomine honorentur; accidit, ut ingens plaustrum huiusmodi Constitutionum adepti simus.

Non iniuria Baronius culparetur; si omiſſa Synodi appellatione, Actis Ticinensibus hanc inscriptionem tecum præfixisset. *S. Romani Imperij Archiepiscoporum, Episcoporum, Abbatum, Ducum, Comitum ac reliquorum Italia optimatum Sacramentum Carolo I. Caluo Imperatori Augusto præstitum in Conuentu Ticinensi Anno Domini DCCC. LXXVII.* Quæso, ex quo veteri Codice, ex quo Chirographo exemplari hunc titulum sumpsisti? Ut omnes Bibliothecas lustres ac euoluas, nullum vnquam proferes; & tandem ad cerebri tui officinam, confugiendum erit. Lepidum profectò factum. Ferè soli proceres Lombardi subscripserunt Actis conuentus Ticinensis; Et tamen id, quod ibi decretum est, nominatur Sacramentum sacri Romani Imperij *Archiepiscoporum, &c. Abbatum, Ducum, & reliquorum Italia Optimatum.* Cum vnicus tantum Archiepiscopus interfuerit; vnicus Abbas, vnicus Dux; Cur ergo iste *Archiepiscopos, Abbates, Duces*, intonat? Subscripserunt decem Comites & sedecim Episcopi: Nec vllum aliorum procerum vestigium apparet. Nilominus iste confidenter; *Et reliquorum Italia Optimatum.* Adhæc Synodū seu conuentum Ticinensem refert ad annum DCCC. LXXVII. Quo auctore? Notatur, non abnuo, hic annus in editione Pithecæana. Sed mendum subesse, optime animaduertit Baronius. Notatur

tatur enim Indictio IX. Et Annus Imperij Caroli, primus. At Anno DCCC. LXXVII. non erat Indictio nona; seu annum hunc integrum spectes, siue partem eius. Nam Indictio nona cœpit Anno DCCC. LXXV. in Septembri; Et durauit vsque ad Septembrem Anni DCCC. LXXVI. quo tempore successit Indictio decima. Præterea Carolus inunctus est Imperator Anno DCCC. LXXV. vel secundum illos, qui annum à Natali Dominico auspicantur DCCC. LXXVI. Indict. IX. Necessario igitur annus DCCC. LXXVII. erat Imperij eius secundus, non primus. Igitur si Indictio & Annus Caroli Imp. rectè signantur; necessariò dicendum erit; numerum annorum Dominicæ Natiuitatis mendosum esse, atque adeo vnum annum detrahi debere; quod ipsemet Calvinista, sui oblitus, in scholiis fatetur; Vt enim Baronium vituperat, quòd Indictionem X. Actis Romanis præfixam, mutauit in nonam, ita eundem laudat, quod in Actis Ticinensibus admonuit numerum esse corruptum; & pro DCCC. LXXVII. restituit DCCC. LXXVI. Et addit; hoc rectè atq; ordine factum.

Vt autem sententiam meam planè & apertè proponam, nō diffiteor, Calvinistam hic aliquid vidisse, quod aciem Baronij, quantumuis oculatissimi, fugit. Dico igitur. I. Quæ à Baronio Anno Christi DCCC. LXXVI. recitantur, esse Acta duplicia; altera, Synodi Romanæ; altera; Synodi seu conuentus Ticinensis. Actorum Romanæ Synodi exordium ducitur ab illis verbis: *Gesta, qualiter Dominus Karlus*, &c. Subditur. *Sermo Domini Apostolici Ioannis in Synodo Episcoporum*. Sermonis initium est. *Omnibus generationibus*, &c. Et hæc Acta Romana finiuntur illâ clausulâ; *Subscripsit ergo Dominus Papa,*

& cum eo Episcopi, qui adfuerunt. Subscriptiones non exstant.

Altera Acta sunt Synodi seu conuentus Ticinensis; eorumque principium est ibi; *Gloriosissimo & à Deo coronato magno & pacifico Imperatori, &c. Finis. Acta sunt hac in Palatio Ticinensi, &c.* Quapropter non bene coniunguntur, prout ab illustrissimo Baronio coniuncta videntur; neque priora illa in Concilio seu conuentu Ticinensi lecta & approbata sunt, licet electio, inunctio & coronatio Caroli in Imperatorem Ticini comprobata & confirmata fuerit: vt iam euidentius ostendam.

II. Dico: Acta illa, quorum principium; *Gesta, qualiter Dominus Karlus, &c. Omnibus generationibus, &c.* esse Acta Synodi Romanæ, celebratæ Anno DCCC. LXXVII. Indictione X. in qua electio & promotio Caroli Calui ad Imperiale fastigium à Ioanne Papa, aliisque Episcopis confirmata, & denuo sancita fuit, grauius aduersus impugnatores pœnis constitutis; Et non continere acta alicuius Synodi, quæ vel in ipsa Caroli inauguratione in Natali Domini Anno DCCC. LXXV. vel aliquo die ex illis quæ erant vsque ad Kalendaras Ianuarias Anni DCCC. LXXVI. habita fuerit. Probat. I quia hoc perspicuè testatur Aimoinus lib. 5. cap. 35. istis verbis. *Veniens (Carolus Caluus) ultra Lirim usque ad Urbem, obuium habuit Adalgarium Episcopum, quem mense Februario Romam direxerat pro agenda Synodo à Papa Ioanne. Cuius exemplar idem Adalgarius pro munere magno Imperatori detulit. Summa verò eiusdem Synodi, post multas & multiplices laudes Imperatoris, hac est, vt electio & promotio ad imperialia scepra*
anno

anno praterito Romæ celebrata, ex tunc & nunc & in perpetuum firma & stabilis maneat. Quod si quis perturbare aut violare tentauerit, cuiuscumq; sit ordinis, dignitatis aut professionis anathemate usq; ad satisfactionem teneatur omni tempore obnoxius. Parratores & incitatores huius consilij, si quidem Clerici fuerint, deponantur: Laici verò & Monachi, perpetuo anathemate feriantur, ut quia Synodus anno praterito apud Pontigonem, hinc habitasecus Andernacum, nil profuit, usquequaq; ista debeat praualescere. Hæc Aimoinus; quem de illis ipsis Actis loqui, quæ recitantur à Baronio, Anno DCCC. LXXVI. Et quæ Pithœus priuseulgauit, deque illa ipsa Synodo Romana, cuius in his Actis fit mentio; manifestum fit ex ipsorum Actorum lectione; quia singula, quæ Aimoinus in transgressores constituta commemorat, ad verbum in his Actis exstant.

Deinde Pontifex in Synodo dicit, se Karolum in Imperatorem vnxisse & coronasse, *praterita nona Indictione*; Ergo hæc Synodus non est habita ipso die Coronationis, vel paulò post; quia Indictio nona non praterierat, verùm etiam usque ad Septembrem Anni DCCC. LXXVI. durauerat. Cum ergo Pontifex dicat; Synodum hanc celebratam *Indictione nona iam praterita*; ex Aimoino aurem constet, Mense Februario, Anni DCCC. LXXVII. Romæ celebratam esse Synodum; quo tempore iam Indictio decima curtebat; Actaque ipsa decimam Indictionem præferant; licet Annum CHRISTI, DCCC. LXXVI. exhibeant; sed mendosè; Et omnia, quæ in Synodo Romæ, mense Februario, celebrata, exstant in his nostris Actis; & caussa itidem, quam
Aimo-

Aimoinus indicat, nempe, vt Carolus Caluus pro Imperatore legitimo agnosceretur, eiusque inauguratio comprobaretur, necesse est affirmare Acta illa esse Acta Synodi Romanæ celebratæ Anno DCCC. LXXVII. in Februario; quam Synodum agnoscit quidem Baronius Anno DCCC. LXXVII. Num. 13. Sed facit diuersam ab altera Romana, cuius Acta arbitratur esse illa, quæ recitat Anno DCCC. LXXVI. Sed, vt dixi, aliter se res habet: nec vir doctissimus & perspicacissimus verum hîc peruidit; quia nulla alia antecessit; & licet aliqua antecessisset; hæc tamen eius Acta censei non deberent ob causas dictas.

Porro causa, cur Carolus Caluus iam Imperator factus, Synodum à Ioanne Papa cogi postularit, in qua coronatio & promotio sua ad Imperium confirmaretur; hæc fuit, quia multos habebat aduersarios, qui ne auctoritate quidem Synodi Pontigonensis & Andernacensis Anno DCCC. LXXVI. habitæ persuaderi poterant, vt Carolum pro Imperatore legitimo agnoscerent: hoc igitur Synodus Romana transactum dedit; cuius exemplar Adalgarius Legatus ad Carolum attulerat.

Hæc si Calvinista candidè & sincerè absque conuiciorum in Baronium strepitu monuisset; lectores ei grates gratias debuissent. Nunc quid debent, nisi detestationem, cum ita in Baronium bacchatur, vt etiam illud verum, quod dicit, non nisi obscure ex criminationum illarum congerie emineat.

Sed necdum finis lædoriarum. Baronius ait, diuinitus factum, vt Acta huius Synodi exstarent; inde enim eorum temeritatem refelli, qui docent, Pontificem in Imperatoris coronatione *nihil nisi solum sacerdotale in*

ipso

ipso unguendo & coronando ministerium exhibere. Hic admodum tumultuatur Calvinista, & magnas dat turbas: Carolum malis artibus, aurigæ & argenti largitionibus ad Imperium peruenisse, nomen Imperatoris ad Ludouicum fratrem natu maiorem iure hereditario pertinuisse, multos in Gallia sese opposuisse; id liquere ex Concilio Pontigonensi; Et si quæ sunt aliæ huius generis næniolæ, quas Calvinista decantat. Etiam Ioannem Papam Simonie accusat. Non diffiteor, Auctorem Annalium Francicorum à Pithæo editum, scribere, senatum Romani populi à Carolo pecuniis fuisse corruptum; Ioannem Pontificem munera à Carolo accepisse, nemo scribit: nam quæ Beato Petro obtulit; vt Aimoinus testatur, lib. 5. cap. 31. ea non magis ad Ioannem Papam spectarunt, quam quæ olim Carolus Magnus, Ludouicus, alijque Reges ac Principes, liberaliter S. Petro, seu Ecclesiæ S. Petri donarunt.

Si Imperatoris nomen iure hæreditario ad Ludouicum spectabat, cur nomine & titulo hoc nõ est vsus? Nemo certè obstare potuisset, si eo, quod sibi ex hæritate paterna debebatur, vti voluisset. At quia sciuit, vnde Imperatoris nomen, titulus & dignitas descenderet, nusquam proditum legimus, Ludouicum hoc titulo vsurum. Non defuere inuidi, qui se Carolo opponerent, eumque pro Imperatore agnoscere ac recipere reuerent; idque non ideo, quòd vitio creatum existimarent; sed quia illum, forsitan non absque omni ratione, oderant. Quapropter contra istos Ioannis & Synodi Romanæ opem Carolus implorauit. Nec coronatum abs se destituit Ioannes cum Synodo, vt patet ex Actis; & fructum tulisset Carolus, si diuturnior vita obtigisset; Nam eodem Anno DCCC. LXXVII, in cuius

n   Februa-

Februario Synodus Romana celebrata fuerat, excessit Carolus è viuis, pridie nonas Octobris.

In Baronio Anno DCCC, LXXVI. Num. 9. legitur, orationem Ioannis Papæ, qua Carolum Caluum electum Imperatorem dilaudat; *diffluere per hyperboles*. Hinc seuerus & nil ignoscere doctus Orbilius verbosè nos docet; scribendum; *in hyperbolas*. Quàm rara & inaudita nobis iste profert? Quantas muscas capit hæc Calviniana aquila? Quid si Baronius scripsit, *Hyperbolas*? Quis præstabit non ita ab illo scriptum? Quis præstabit id quod legitur, non esse à librario vel typografo?

Occidit Calvinista. Vti hyperbolis, nihil aliud esse, quàm abundare mendaciis & dictis falsidicis. Si igitur Ioannes Papa vsus sit hyperbolis in Caroli Encomiis decantandis egregiè mentitum esse. Si hoc ita est, tum vna cum Ioanne Papa eiusdem criminis insimulare poteris Ioannem Euangelistam, qui, nisi fallor, longè grandiore hyperbola, quàm Ioannes Papa, vsus est, quando de factis & signis Christi scripsit cap. vlt. *Sunt autem & alia multa, qua fecit IESVS; qua si scribantur per singula, nec ipsum arbitror mundum capere posse eos, qui scribendi sunt, libros* Hic etiam, si lubet, aduoca Quintilianum, Bedam, Alexandrum Grammaticum, Ioannem Balbum, & doce, (etsi his inuitis ac reuentibus) *vti hyperbolis nihil aliud esse, quàm mentiri: Et, vti grandibus hyperbolis, esse granditer mentiri.*

Calvinista acriter it in Baronium, quod scripserit, Carolum diuino instinctu à Papa ad Imperium gubernandum electum esse. *Os impium & blasphemum*. Vociferatur Calvinista. *Tunc audes Spiritum sanctum mendaciorum Papa aucto-*

auctorem facere? Baronius nihil aliud dicit, quàm quod Ioannes Papa dicit. Audi eius verba, si forte exiderunt: *Vnde nos tantis indicis diuinitus incumbentibus, luce clarius agnitis, superni secreti consilium manifestè cognouimus. Et quia pridem Apostolica memoria decessori nostro Papa Nicolao id ipsum iam inspiratione diuina reuelatum fuisse comperimus: Elegimus meritò & approbamus, &c.* Si Baronius habet *os impium & blasphemum*, quia recitauit, quæ Pontifex dixit; multo magis id de Pontifice afferendum erit; quod haud grauatè *Os impium & blasphemum* tam huius, quàm aliorum Calvinistarum faciet. At si ex vna parte stet summus Christiani orbis Pontifex; ex altera, vilis ex Popina Caluini homunculus, & Pontifex hoc diuino impulsu factum affirmet; Calvinista, *Diabolico instinctu patratum* reclamet; arbitratur, nullum fore, cui cerebrum sit in capite, non in calcaneo, qui non assensus sit Pontifici; multa salute Caluiniano dicta; qui mox Baronium *contradictionis* arguit; quia Num. 17. dicit; hæc omnia, quæ in electione Caroli Calui cōtigere; *male suadam carnis prudentiam operatam videri; & Ioannem Ecclesie Romanæ inutilem Imperatorem elegisse, teste ipso euentu: non igitur diuino impulsu Carolum à Ioanne electum esse; ut cum Papa affirmat Baronius.* Etiam Saul Israëlitis Rex *inutilis* tandem fuit; & ideo à Deo reiectus; Et tamen non tantum diuino instinctu; sed & expresso mandato Dei Rex Hebræorum inunctus erat: Et fieri potest, ut qui aliquid ex diuino impulsu agit, annectat ex spiritu suo appendicem aliquam, quæ carnalem potius quam spirituales prudentiam respiciat. Exemplum si nescis vel Caiphā cape; qui verba illa: *Expedit, ut vnus homo moriatur pro populo, &*

non totagens pereat; Spiritus sancti afflatu fudit. At si mentem ipsius Caiphæ spectes, ea non nisi ex prudentia carnis protulit. Simile quiddam in hoc Ioannis factum accidit; qui sibi à Carolo contra Sarracenos, aliosque Romanæ Ecclesiæ oppugnatores grandem opem & operam pollicebatur; sed incassum, ut exitus probauit.

Obiicit Calvinista: *Non potuisse bonum esse illum spiritum, qui Carolum ad Imperium prouexit; nam Carolum hunc honorem precio mercatum esse, corruptis pecunia Ioanne Papa & Romanis*, multosque hanc in rem Historicos allegat: quorum tamen aliqui, ut Otho Frisingensis lib. 6. cap. 6. Et Viterbiensis in Chron. p. 17. id absolute non asserunt; sed addunt: *Vt dicitur*, Ex fama igitur vulgi id tradiderunt; quam hic fuisse mendacem, nil mirum, quia Carolus multis planè inuisus erat. Nec nominat Viterbiensis Papam, sed Romanos; quorum nomine & numero Papam comprehendi, nil opus. Sic Annales, quos vocant, Fuldenses; non Papam, sed senatum populi Romani acceptæ pecuniæ accusant. Eutropius Longobardus in Abbreuiatione sua; Et Aimoinus lib. 5. cap. 35 scribunt, Carolum S. Petro, seu Ecclesiæ S. Petri *multa & pretiosa munera obtulisse*: quod exemplo antecedentium Imperatorum factum est; studio pietatis, non ut Imperium mercaretur. In eandem sententiam interpretandus Marianus Scotus.

Rheginoni & Sigeberto, qui Carolum à Papa Ioanne Imperium emptum scribunt: Opponimus ipsa Pontificis verba non priuatim ad aliquem scripta; sed publica in Synodo, & frequenti Episcoporum, aliorumque Ecclesiasticorum confesso pronuntiata; à quibus utique Pontifex abstinisset, si ea vanitatis redargui

qui posse vidisset. Audiamus Pontificem in Synodo Romana perorantem. *Non hic perpetuus Augustus ad tanta fastigia se velut improbus intulit; non tanquam importunus, fraude aliqua vel machinatione, aut inhiante ambitione ad imperialem apicem aspiravit. Absit. Neg, enim sibi honorem presumptuosè assumpsit, vt Imperator fieret, sed tanquam desideratus & optatus, postulatus à nobis & à Deo vocatus, & honorificatus ad defendendam religionem, & Christi vtiq, seruos tuendos, humiliter atque obedienter accessit, &c.* Quæso te, lector, num tibi persuasurus es, Pontificem hæc talia in publico Concilio prolaturum fuisse, si Carolus à se & à Romanis Imperiū malis artibus, & nummis obtinisset? Num Synodus tanto applausu Ioannis orationem excepisset & acceptasset, quanto eam in ipsa Synodo à patribus exceptam & acceptatam legimus? An nullus erat inter tam multos & probos, qui vaniloquentiam detestaretur; si quæ hîc vaniloquentia interuenisset? Si quid postea munerum in Romanos Carolus effudit, id non ambitus caussa, sed ex munificentia regia fecit; vt & alij Imperatores & Reges acsitare consueuerunt, tempore inaugurationis & coronationis suæ.

Porro, quæ dona Caluus Romanis obtulerit, ita ex suo Eutropio Longobardo denarrat Caluinista. *Qui (Caluus) veniens Romam renouauit pactum cum Romanis, perdonans illis iura Regni, & consuetudines illius, tribuens illis sumptus de tribus suprascriptis monasteriis, id est, Domini Saluatoris, & B. MARIÆ semper Virginis in Sabinis, atq, S. Andrea iuxta montem Soractis, & de cæteris quàm plurimis monasteriis fiscalia patrimonia. Patrias autem Samnia & Calabria simul cum omnibus ciuitatibus Beneuenti, eis contulit: insuper ad dedecorem regni totum Ducatum Spoleti-*

num cum duabus ciuitatibus Thuscia, quod solitus erat habere ipse Dux, id est, Aricium & Clusum, quatenus ut is, qui praeerat Regia vice antè; Romanis videretur post esse subiectus. Remouit etiam ab eis Regias Legationes, assiduitatem vel praesentiam Apostolica electionis. Quid plura? Cuncta illis contulit, quae voluerunt, quemadmodum dantur illa, quae nec re-ctè acquiruntur, nec possessura sperantur.

Subiicit his Calvinista. Tam indignam cum Pontifice, tum Rege negotiationem; tam turpem, inhonestam, dedecorofam Imperij nundinationem; tam damnosam & praeiudicantem successoribus, alienationem execratus Carolomannus, quoniam Papa confirmare noluit, ab eo vñctionem & coronationem impetrare non potuit. Quàm copiosus & facundus est Calvinista, quando in Romanum Pontificem, & in donationes Ecclesiae Romanae factas, lingua est exserenda, & stringendus stylus? Dic, Calvinista, quae nam donatio maior; istane Caroli Calui; an illae, quibus liberalitatem suam erga B. Petrum & Ecclesiam Romanam testati sunt Pipinus, Carolus Magnus, Ludouicus Pius, Otho Magnus, Henricus sanctus, aliiq; Imperatores ac Reges, quorum in Apostolicam Sedem beneficentiam distinctè & sigillatim explicui, allatis donationum diplomatis, in proprio commentariolo, quem inscripsi, *de munificentia Imperatorum, Regum ac Principum Christianorum in Sedem Apostolicam.*

Quod dicit Calvinista: *Carolomannum non modò postulatis Papae Ioannis non assensisse;* (quia enim Carolomannus Imperatorij tituli & nominis desiderio flagrare videbatur, scripserat ad eum Ioannes Papa Epist. 63. id fieri non posse, nisi pagina conficeretur capitulariter continens ea, quae vos, inquit Pontifex, *Matri vestrae, Romanae Ecclesiae, vestroq; protectori B. Petro Apostolo perpetualiter de-*
betis

detis cōcedere.) Sed & penitus ea repudiasse; eamq; ob causam Imperiali corona redimitum non fuisse; Sed hæc mera sunt figmenta: Nullus enim Historicorū prodidit; hæc, quæ Ioannes iustissimè petebat, à Carolomanno reiecta; & qui reiecisset; cum nil aliud poscerent, quam vt iura ab antecessis Imperatoribus Romanæ Ecclesiæ concessa, ab ipso itidem illæsa & inuiolata custodirentur. Cur vero Ioannes, Carolo Caluo defuncto, Lodouicum Balbum Franciæ Regem potius, quàm Carolomannū Bavaræ Regem in Imperatorē vnxit; facilè est diuinare; quia afflictissimis illis temporibus, quibus Romana Ecclesia à Sarracenis & Tyrannis Christiano nomine velatis, dilacerabatur, promptiora & expeditiora auxilia à Ludouico, quàm à Carolomanno sperabat; Et pœliue erat illum corona Imperiali insignire, cuius Patrem iam antea eandem gesserat: De commentitio Othonis III. diplomate suo loco dicemus. Eutropij morositati opponimus Reges, Imperatores & Principes, quos beneficiis cum S. Petro certare, nunq̄ piguit aut puduit.

Ait Baronius, Carolum Caluum à Ioanne non tantum in Imperatorē vnctum & coronatum, verum etiam electum. Obstrepit Calvinista. Hoc manifestè mendacij arguunt scriptores citati; qui à Romanis electum; à Pontifice asserunt solummodo vnctum & coronatum. Nullus penitus, nullus Historicorum dicit; Carolum à Pontifice solummodo vnctum & coronatum: Et vt aliquis ex eorum numero id assereret, potius Pontifici, quàm illi fides habenda foret. Pontifex in Synodo ita loquitur: *Elegimus meritò & approbauimus vnà cum assensu & voto omnium fratrum, & Coepiscoporum nostrorum atq; aliorum sanctæ Romanæ Ecclesiæ ministrorum, ampliq; senatus, totiusque Romani populi, gentisq; rogata, &c.* An qui dicit: *Elegimus;* se ab electorū numero segregat? An Papa qui Imperato-

rem siue solus, siue cum aliis, eligit, nihil aliud agit, quàm quòd Electum Imperatorem inungit & coronat? Qualis stupor, fateri, Ioannē *elegisse*, (tametsi cum aliis) Carolum, & dum hoc fateris; illud simul affirmare; *Papam nihil aliud fecisse, quàm quòd Imperatorem electum oleo sacro inunxerit, & corona insignierit?* Sed nimius Baronij insectandi impetus non finit istum aliquid consideratè scribere aut loqui. Neque alij Carolum aliter *elegerunt*, quàm approbando & confirmando electionem à Pontifice Ioanne factam: sicut hac itidem ætate alij Principes, qui non sunt de septem electorum numero, non eligunt aliter Imperatorem; quàm approbando, & acceptando illam electionem, quæ à septem viris proficiscitur: cum his vota & desideria sua iungendo, eligere dicuntur, quem propriè loquendo septem illi duntaxat eligunt.

At aliqui Historici tantum *coronationis* meminerunt. Respondeo, nullum esse, qui dicat; Carolum Caluum à Ioanne Papa *solummodo* coronatum, vel unctum *solummodo* & coronatum; & qui coronationis solius meminerunt; illi, vt nec unctiōnem; ita nec electionem excludunt.

Illud commentis deputa, Ioannem ideo Roma in Gallias abire coactum, quòd Carolo Caluo Imperatori non faueret. Imò vsque adeo fauit, vt nonnullis visus fuerit modum excessisse; Nec in Galliam venit, nisi mortuo Caluo. Neque alia veniendi causa fuit, quàm Lamberti Comitum Spoletini & gregalium tyrannis; & Saracenorum subiectas Ecclesiæ ditiones ferro & igne vastantium immanitas & truculentia. His enim amolliendis suppetias quæsitum Papa in Franciam concessit. Lege Baronium DCCC. LXXVII. quo Caluus obiit;

obiit; & DCCC. LXXVIII. quo Ioannes Pontifex Galliam petiit. Quàm meditatè autem scriptum est illud: *Namq; uxorem eius in matrimonio habebat.* Quis? Num Caluus habebat Bosonis uxorem in matrimonio; an Boso Calui? Neutrum certè fas aut honestum. Fortè *Sororem* scribere volebat. Ita, opinor, nam Carolus Caluus Richilden uxorem habebat, quæ erat Soror Bosonis Ducis.

Putat Calvinista non esse mirandum, quòd Carolomannus, cum ingenti exercitu in Italiam contra Carolum Caluum ingressus; à nemine fugatus; verum rumore falso solummodo deceptus, fugam arripuerit, & eò, vnde venerat, redierit, re penitus infecta, vt scribit Aimoinus lib. 5. cap. 35.

Clamat Calvinista; *Nullum hic apparere miraculum pro Pontifice Baroniano patratum.* Nec Baronius dixit; Deum hic patrasse miraculum in gratiam Pontificis; sed; mirandum esse, Carolomannum, nemine persequente, cum copiis suis tam trepidè in Germaniam reuertisse, nec contra Carolum Caluum, cum quo Pontifex morabatur, processisse. Oggerit Calvinista; id factum; *ne cognatus sanguis funderetur.* Nemo abnuat. Mirandum tamen est, quomodo Carolomanni animus & tam florens exercitus, nil nisi cædes spirans, tam subito ad incertæ famæ aurulam, immutatus fuerit, vt non de sanguine fundendo; sed de sua duntaxat vita conseruanda cogitarit. Occuparunt quidem Lambertus Comes & Adalbertus Marchio Romam; sed non nisi post mortem Caroli Calui, vt manifestè apparet ex illis ipsius Annalibus Fuldensibus, quos Calvinista citat. Neque Iohannem Pontificem sub custodia ideo habuerunt, vt Carolomannū Imperiali corona ornaret, nullus enim

Historicorum id scriptum reliquit, sed quia rebellium, & quos Pontifex damnauerat, Patrocinium susceperant; quos à Pontifice restitutos cupiebant; inter quos erat Formosus, Portuensis Episcopus. Iurare quidem coegerunt Romanos Carolomanno; sed de Imperatoris titulo & nomine, nulla mentio: Et sub Carolomanni nomine duo isti Tyranni Lambertus Dux & Adalbertus Marchio sua agebant negotia non Carolomanni; etsi ut nequitiam suam aliquo modo celarent, Carolomanni nomen prætendebant, ut patet ex Epist. Ioannis Papæ VIII. potissimum ex illa quæ est 85. ad Berengarium Comitem.

Obstrepat Calvinista. *Carolomannum habitum pro legitimo Imperatore, licet non fuerit à Papa unctus & coronatus.* Hoc ipse quidem dicit, sed non probat; nec probare potest; quia mos eius ætatis, & aliquot posteriorum sæculorum aliud ferebat; ut in hac Apologia passim videbimus, & vidimus iam in Defensione Bellarm. librorum de Translatione Imperij.

Obiicit Calvinista. *Carolus Crassum ab ipso Pontifice Ioanne Imperatorem salutatum, antequam foret unctus & coronatus, testatur imprudens Baronius, qui Anno DCCC. LXXX. §. 14. ad hunc modum scribit.* Porro hoc anno contigisse ex Ioannis Papæ Epistola ad Carolum Imperatorem compertum habetur. *Deinde parte Epistola recitata; subiicit.* Hæc Ioannes Papa ad Carolum Imperatorem scripsit. *Cur ergo, Baroni, si Carolus iam tum Imperator etiam à Pontifice agnitus, tu eum spreuisti, & Constantinopolitani Basilij annos maluisti numerare, quàm legitimi Urbis Roma Domini? Respondeo; Ioannes Papa non vocat Carolum*

solum Crassum, Imperatorem; sed Regem. Nam Epistolæ 255. inscriptio est: *Carolo glorioso Regi*. Deinde, Baronius hanc Epistolam ad Carolum Crassum Imperatorem scriptam dixit; non quòd tunc esset Imperator; sed quia postea Imperator fuit; vnctus & coronatus Anno DCCC. LXXXI. ipso Natali Redemptoris nostri. Si dicam: Erasmus sæpius scripsisse ad Imperatorem Ferdinandum; nequaquã significare volo, Ferdinandum fuisse tunc Imperatorem, quando ad eum Erasmus scripsit; sed eum, ad quem scripsit, fuisse aliquando Imperatorem. Sic Vadianus Consul S. Galli, fuit professor Viennensis, non utiq; tunc, quando erat consul Sangallensis; sed alio tempore. Eadem est hęc ratio. Ioannes Papa scripsisse dicitur ad Carolum Crassum Imperatorem Epistolam 255. non quòd tunc Imperator esset, sed quia ad eum scripsit, qui postea Imperator factus est. Ex qua obseruatione omnes Calvinianæ criminationes in nebulam euanescent.

CAPVT XVI.

*De Epistola Ludouici & Lotharij Regum
ad Nicolaum I. Pontif.*

RECITATUR à Baronio Tom. 10. Anno Christi DCCC. LX. Qua implorant duo isti Reges opem Romani Pontificis, vt cœrceantur, qui pacem initam turbare tentent, pactisque ac conuentis manere nolint. Calvinista nostri stomacho haud satis arridet hoc factum; quia non nisi grauatè ferre potest, quando conspiciatur, Reges ad Pontificem Maximum, tanquam ad
 O 2. com-